

A mezőgazdálkodás és a területfejlesztés összehangolásának kérdései

Pődör Andrea–Mizseiné Nyiri Judit

NymE Geoinformatikai Kar

ÖSSZEFOGLALÁS

A földvédelemmel összefüggő kérdések egyre nagyobb hangsúlyt kapnak úgy Magyarországon, mint az Európai Unió más országaiban. Noha Magyarországnak sikerült a földpiac megnyitás derogációjának a meghosszabbítása, fel kell készülnünk arra, hogy a földvédelem még nagyobb szerepet kapjon. (különösen a határ menti területeken).

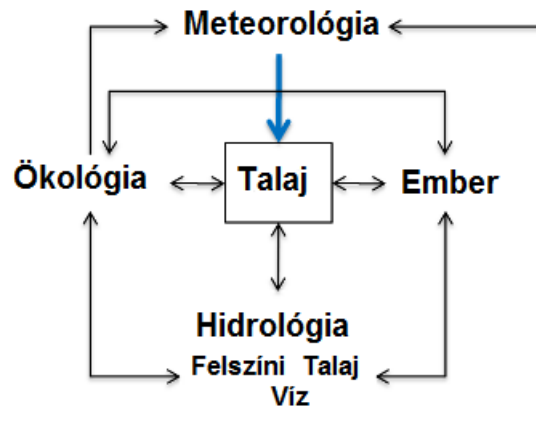
Meglévő településeink bővítésénél, a bővítés irányának meghatározásánál, a szükséges terület kiválasztásánál külön gondot jelent a meglévő településhez való csatlakozás, a városszerkezettel történő harmónia megteremtése, valamint a mezőgazdasági területek védelme és a termőföld területcsökkenésének megállítása. 1975 óta a Föld- és területrendezés c. tantárgy tananyagában külön főfejezetben tárgyaljuk és oktatjuk a témakört. A témát a tananyag korszerűsénél bővítettük. Ez megjelent a TAMOP azonos című moduljaiban.

BEVEZETÉS

A fenntartható fejlődés napjaink kulcskérdése. Mit jelent a ma emberének szempontjából ez a kérdés. A fenntartható fejlődés azt jelenti, hogy úgy használjuk a rendelkezésre álló erőforrásainkat, hogy az ne jelentsen hátrányt a jövő generáció számára (WCED 1987). Azért, hogy a jövő generációinak szükségleteit ne veszélyeztessük, folyamatosan karban kell tartanunk a minket körülvevő ökoszisztémát. A termőföld szerves része a természeti környezetnek, ugyanakkor az emberiség fizikai, kulturális ökoszisztémájának is a részét képezi (Andrews et al. 2004). A mezőgazdaságilag művelt területeknek alapvető szerepe van az élelmiszer előállításban, de most már a biomassza előállításában is, így közvetve az energiaellátáshoz is kapcsolható. Amint előbb említettem, mint élőhely rendkívül fontos és az emberiség számára, mivel fizikai és kulturális környezetet biztosít, továbbá a különböző nyersanyagok forrása (EC 2002). A termőföld minőségének és egyúttal mennyiségének megfelelő szinten történő fenntartása alapvető érdekünk, hogy az előbb felsorolt funkciók mind a társadalom, mind a természet számára megőrizhetőek legyenek. Azonban világosan kell látnunk, hogy a föld nem megújuló forrás az emberi léptéket tekintve.

Jelenleg, a termőföld különböző fent említett funkciói világszerte veszélybe kerültek. Ennek egyik jele, hogy a művelhető területek aránya fokozatosan csökken világszerte. Ehhez kapcsolható az a jelenség is, hogy a leginkább előretörő gazdaságok egy része (pl. Kína és Szaud-Arábia) a fejlődő országok termőföldjeit vásárolják meg (Cortesi et al.).

Míg a termőföld degradációja helyi szinten megy végbe, addig ennek kiváltásában sajnos globális tényezők játszanak közre. Ilyen világméretű tényező a klímaváltozás, a vízhiány, az energiahordozók hiánya.

1. ábra A földminőség romlása és a kiváltó tényezők (Aalders nyomán)

A FÖLDVÉDELEM KÉRDÉSEI EURÓPÁBAN ÉS MAGYARORSZÁGON

A földvédelem egyre nagyobb szerepet játszik mind Magyarországon mind az Európai Unió országaiban. A föld egyre nagyobb kincs, ha a globalizálódó világ szemszögéből nézzük, egyértelműen látható, hogy a Földön csökken a termőföld, illetve a művelhető földek aránya, ugyanakkor a lakosságszám növekszik. A mezőgazdasági termelés nem biztos, hogy lépést tud tartani ezekkel a globális változásokkal. A termésátlagok nem növelhetők a végtelenségig. Magyarország viszonylag jó helyzetben van, ugyanakkor főként a természeti viszonyokban bekövetkezett változások következtében, az árvíz és belvíz hatására, csökken a művelhető területek aránya. Számos példát láthatunk arra vonatkozóan, hogy kiváló termőterületeket vonnak ki a termelésből más célra történő felhasználásra. Ebben nagyon fontos szerepe van a területfejlesztés területi koncepciójának, amelyben a helyi szabályozók segítségével el lehetne kerülni a termőterületek csökkentését.

Magyarországon 2008. január 4-én hatályba lépett a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény, amely a következő gondolatokat foglalja magába:

A talajok megóvása, termékenységének fenntartása nem csupán a földhasználó, hanem mindannyiunk hosszú távú érdeke, mivel a földhasználó csak a termőföld területét, az ingatlant birtokolja, annak talaját használja, de a talaj közös vagyunk, legfontosabb természeti erőforrásunk.

Az új törvényi szabályozás - hasonlóképpen a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosítását megelőző szabályokhoz - meghatározza az állam, a földhasználó, a beruházó talajvédelmi feladatait,

a talajvédelmi hatóság hatáskörét, rendelkezik a talajvédelmi előírások megsértése, a talaj károsítása esetén alkalmazandó szankciókról.

Az állam feladatait továbbra is a talajvédelmi hatóság útján látja el megyei szinten működő szakigazgatási hivatalok útján. (274/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal létrehozásáról és működéséről). Talajtani és hatósági adatbázisokat működtet, melynek adatai közérdekűek. Az egész ország területére kiterjedő Talajvédelmi Információs és Monitoring rendszert tart fenn, a talajok minőségi változásainak, környezeti állapotának figyelemmel kísérése céljából.

A törvény meghatározza azokat a leginkább veszélyes talaj-degradációs tényezőket, amelyek megelőzése, vagy súlyosabb fellépése ellen köteles a földhasználó talajvédő gazdálkodást folytatni.

Kiemelten kezeli a törvény a termőföld igénybevételével megvalósuló *beruházások* során betartandó talajvédelmi szabályokat, amely elsősorban a beruházással, építéssel érintett területek humusztermőrétegének megmentését illetve a környező talajok minőségének megóvását jelenti. *A törvény a beruházásokkal kapcsolatban bevezeti a talajvédelmi járulék jogintézményét.* A talajvédelmi járulék lényege, hogy a beruházás, építés során mentett humusztermőréteg legnagyobb hányada az építés befejezése utáni területrendezésre, rekultivációra kerüljön felhasználásra. A helyben fel nem használt humusztermőréteg átruházható, azonban csupán eredeti funkciójának megfelelően a talaj felső termőrétegeként (parkosítás, kerti föld, termőföld területek rendezése, stb.) vagy természetközeli előállítására használható fel. A beruházónak tehát a helyben fel nem használt humusztermőréteg után talajvédelmi járulékot kell fizetni. A járulék nem szankció, hanem egy eszköz a talajvédelmi hatóság kezében, hogy a beruházót a talaj termőrétegével való takarékos, körültekintő gazdálkodásra ösztönözze. Forrás: (VM honlap)

A földvédelmi törvényhez kapcsolódik a földhivataloknál intézhető ügyek köre a földvédelem, földhasznosítás, földminősítés és földhasználati-nyilvántartás területén

A földhivatalok földvédelmi, földminősítési és földhasználati osztályának fő feladatai:

- földvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatása, földvédelmi szakhatósági állásfoglalás kiadása,
- a hasznosítási kötelezettségek és a parlagfű-mentesítési kötelezettség ellenőrzése,
- földminősítési eljárás lefolytatása,
- művelési ág változással kapcsolatos mezőgazdasági feladatok ellátása,
- földhasználati nyilvántartás vezetése
 - a földhasználati nyilvántartásból történő adatszolgáltatás.

Forrás: <http://www.foldhivatal.hu>.

2010. december 31. napi hatállyal a megyei földhivatalok, mint önállóan gazdálkodó jogi személyek megszűntek, jogutódjuk az illetékes megyei kormányhivatalok.

A területfejlesztés

A felsorolásra kerülő fogalmak, meghatározások a Faculty of Rural Development és a Geoinformatikai Kar szervezésében 2010. szeptember 30. és október 2. között Székesfehérváron megtartott nemzetközi konferencián elhangzott előadások alapján kerülnek ismertetésre. Majd rátérünk a magyar vonatkozásokra.

Röviden összefoglaljuk a területfejlesztéssel összefüggő meghatározásokat, amelyeket Németországban és Ausztriában használnak. Felhívjuk a figyelmet egy olyan új jelenségre, mely megbontja a kompakt településszerkezetet és egyre inkább terjeszkedő település szerkezet jön létre.

A beruházások megtervezésénél különösen a belterületbe csatolások esetében - ahol mezőgazdasági termőterületet vonnak ki a termelésből – igen gondos elemzéseket kell végezni.

Ausztriában a területfejlesztés során egyértelműen kettéválik a lakott terület illetve a lakott területen kívül eső területek kezelése.

A következő kérdésekre keresik a választ:

Milyen szerepet játszik a területfejlesztés az erőforrásokat megfelelően tervező eljárás során?

- kevert és kompakt lakott területek kezelése,
- az élelmiszer ellátás biztosítása, és a környéken munkalehetőség biztosítása,
- környezetbarát közlekedési és szállítás középontba helyezése (bicikli utak, közösségi közlekedés, gyalogutak) ,
- az egyéni motorizált közlekedés elkerülése,
- a források gondos felhasználása,
- a mezőgazdasági területek megvédése, és természetvédelem.

(Weber, 2009)

Ezzel szemben a valóság egész más képet mutat. A valóságban a fent említett tényezők bizonyos esetekben háttérbe szorulnak és a települések egyre nagyobb mértékű térnyerése jellemzi.

A valóság: Szétterülő települések:

- Vidéki települések szétterjedése,
- Elaprózódott település magvak a mezőgazdasági területek közepén,
- A szuburbanizáció progresszív térnyerése,
- A szabadon álló családi házak térnyerése,
- A nagy helyigényű területhasználók (bevásárló központok, ipari területek, a peremterületeket foglalják el.

Mit jelent a szétterülő település problematikája?

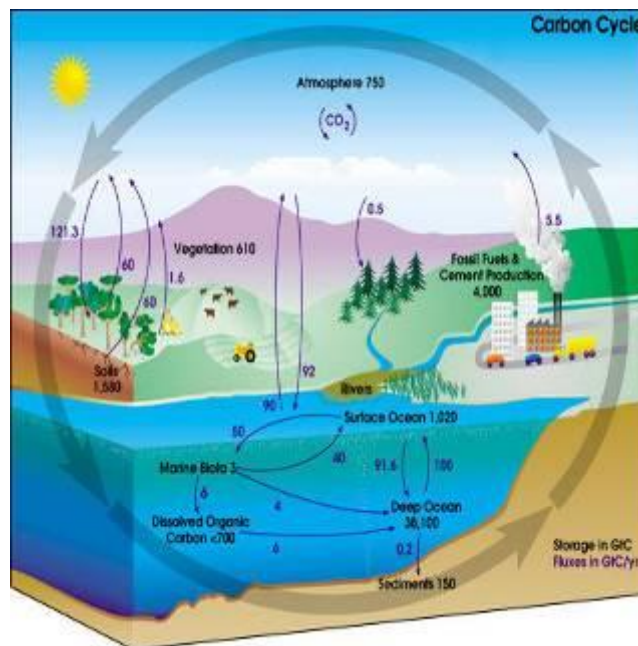
- A mindennapi élelmiszer ellátás nem megoldott, a munkahelyek és a szabadidőközpontok viszonylag távol helyezkednek el;
- A mindennapi életben nagy távolságokat kell megtenni;

- A települések és tájkép lerombolása;
- A település belsejében megüresedés;
- Autó-függőség és nem megfelelő közösségi közlekedési rendszer;
- A; helyi infrastruktúra kiépítésének és fenntartásának magas a költsége
- Pazarló gazdálkodás a termőfölddel.

A földkérdéssel kapcsolatban felmerül a klímaváltozás, az energiaellátás, a demográfiai változások, és a pénzügyi működési források hiányának kérdése.

Klímaváltozás:

- a talaj kétszer annyi széndioxidot köt meg, mint az atmoszféra,
- a települések terjeszkedése elősegíti a globális felmelegedést:
 - o a legfontosabb szárazföldi széntárolók túlzott kiaknázása,
 - o az építési munkák káros gázok kibocsátásáért felelősek,
 - o az épületek fenntartása, az ültetvények és az utcák okozzák az üvegházhatás 90%-át. (Weber, 2009)

2.

ábra A karbon ciklus (Wikipédia) Source:

http://earthobservatory.nasa.gov/Library/CarbonCycle/carbon_cycle4.html

Energiaellátás változása:

- A készletek végesek,
- a fosszilis energia használata károkat okoz,
- az importon alapuló energia behozatal nem garantált.

A szétterjeszkedő területek hatása az energiaellátásra:

- a mezőgazdaság és az erdők, mint energia szolgáltatók jelentőségének csökkenése,

- a mezőgazdasági területek árának csökkenése, ezáltal a mezőgazdasági területek építkezési célú kisajátítási aránya nő,
- nő a gépjárművek használata,
- nő a költséges infrastrukturális beruházások aránya.

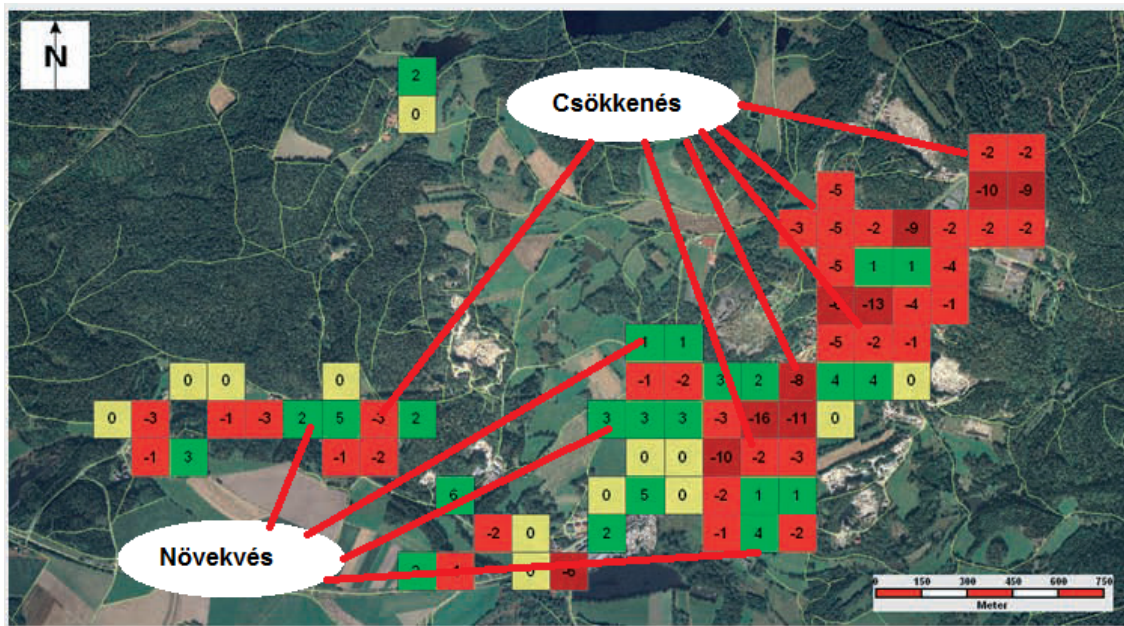
Demográfiai változás 2030-ig

- a vidéki lakosság csökkenő száma,
- az egy munkavállalóra eső nyugdíjasok száma fokozatosan nő,
- a 80 év felettek száma megnövekszik,
- egyre kevesebb aktív lakosnak kell fenntartania az egyre több épületet és infrastruktúrát,
- az öregedő lakosoknak rövid utakra van szüksége (a bolt, az orvosi rendelő stb. a közelben legyen).

Pénzforrások hiánya:

- A szétterülő település rendkívül megdrágítja a tervezést, a fenntartást, a javítást, és a technikai infrastruktúra felújítását (ebben az esetben hat-hétszer nagyobb, mint egy kompakt település esetén);
- A befektetések hiánya;
- A szétterülés megakadályozza az új technológiák alkalmazását (pl. a helyi hőerőművek alkalmazása, ez például 50 háztartás/km² esetén megtérülő befektetés);
- A település periferiáján történő fejlesztés a belső területek elértéktelenedéséhez vezet. (Weber, 2009)

Németországban és Ausztriában problémát jelentek az üresen maradt házak. Szükséges ezek kezelése és tervezése, hogy biztosítható legyen a települések fenntartható fejlődése. Ezen épületek felmérését egy térinformatikai rendszer létrehozásával végezték el. A rendszer lehetővé teszi a hosszabb távú előrejelzés készítését is a várhatóan megüresedő épületekről, hogy a település vezetése tisztán lássa, hogy milyen intézkedéseket kell meghoznia a település fenntartható fejlődése érdekében. A rendszerből az is egyértelműen látszik, hogy a népességnövekedés a települések külső részein jelentkezik inkább, míg a centrumban egyre több lesz a megüresedett épületek száma. Ezt a tendenciát több szempontból is szükséges kezelni, hiszen az üresen maradó épületek állaga romlik, fenntartása egyre költségesebb lesz, míg a külső területeken épülő új épületek a termőföld rovására gyarapodnak. (Schaffert, 2011). Erre Németországban hoztak egy rendelkezést ún. „szociális megoldást”, amely ennek a problémának a kezelésére alkalmas.

3. ábra A népességváltozás Flossenbürg példáján (Markus Schaffert)

A településrendezés célja, feladata

Magyarországon a 1997. évi LXXVIII. törvényben fogalmazták meg a településrendezés feladatát, valamint az épített környezet kialakítására vonatkozó szabályzókat.

A településrendezés gyűjtőfogalom, mely igen sokirányú tevékenységet foglal magában: a település területének megfelelő felhasználását, és az ezzel kapcsolatos építkezést, a településszerkezet és településkép alakítását, formálását, illetve a település működőképességét biztosító feladatok megvalósítását, a település infrastruktúrájának kialakítását. A településfejlesztési döntések megvalósításához a legmegfelelőbb műszaki megoldásokat dolgozza ki, és ennek megfelelően tervezi és állapítja meg a szabályokat. A településrendezés egyik fontos célja az érdekütközések feloldása és az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése.

A településrendezés eszközei:

- A településfejlesztési koncepció
- A településszerkezeti terv
- A szabályozási terv
- A helyi építési szabályzat

Ugyancsak a törvényben olvashatjuk a *településfejlesztési koncepció* meghatározását is, amely, a törvényből idézve a következőképpen szól: „a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe.”

Közép- és hosszútávon a **települések rendezési tervének** - az Országos Terület-rendezési Tervhez kapcsolódva - meg kell határozni a mezőgazdasági termelő tevékenység és a települések (belterületek) kapcsolatát, továbbá a külterületek funkcióinak főbb elveit (Árutermelő mezőgazdaság helye, aránya és intenzitása, szolgáltató létesítmények-, kommunális célt szolgáló objektumok elhelyezésére).

Az Országos Területrendezési Terv (OTT) feltételezi a földhasználati reform racionális végrehajtását és a környezetterhelés mérséklését. Kapcsolt terület a birtokrendezés (fejlesztés) is. A tervezéshez elengedhetetlenül szükséges a birtokrészekről folyamatosan vezetett, naprakész információs rendszer.

Agrárgazdasági kívánalom, hogy a rendezési terv:

- Feltárja a különböző adottságú földterületek hasznosításának intenzitását kalkuláljon földhasználati teljesítőképességgel (agroökológiai potenciáljukkal);
- A reform szellemében, céljaival egyezően határozza meg a művelési ágak területi elhelyezkedését. Számoljon azok változásaival;
- Tisztázza a mezőgazdasági termelőtevékenység, a települések bel- és külterületének kapcsolatát, azok főbb elveit;
- A külterületi termelőtevékenységtől területeket von el a szolgáltató létesítmények elhelyezése, amelyeket a külterületi rendezési tervben szerepeltetni kell. (Szabó, 2010)

Az OTT kitűzött céljával összhangban több mindent részletesen és jól határoz meg:

Térségi területhasználat módját és övezeteit, a területi adottságok hosszú távú hasznosítását és védelmét, az ökológiai elvek érvényesítését; az országos, regionális, megyei, települési rendezési tervek egymásra épülésének részleteit; orientálja a regionális-, a megyei-, sokszor a települési rendezési terveket; összehangolja a kormányzati szervek munkáját; megadja az ország hosszú távú térszerkezetét. Mindezt úgy teszi, hogy összhangban van az Európai Megállapodás tárgykörébe tartozó szabályozással.

Reményeink szerint biztosítottak a soron következő birtokrendezés feltételei, tekintetbe vehetők az új üzemi struktúra igényei; az uniós támogatások továbbra is segíteni tudják a környezetbarát termelést, az extenzív irányú földhasználatot, megvalósulhat a modern fél évszázadra tervezett erdőstratégia.

Területfejlesztéssel összefüggő elvárások

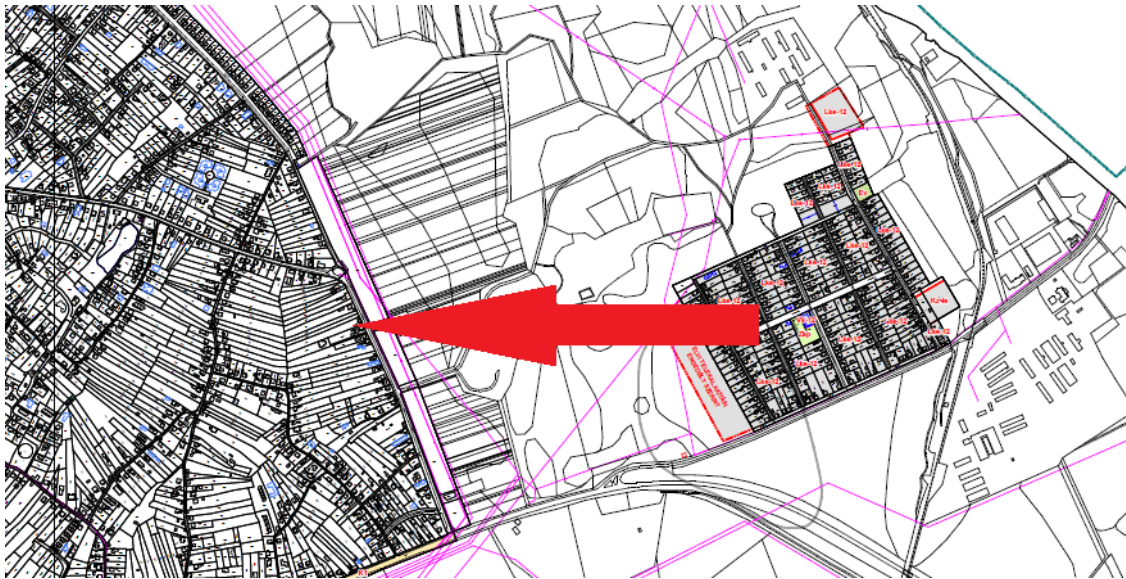
Mezőgazdasági térségre vonatkozó ajánlás

- Termőföldek művelésből való kivonása elsősorban a gyengébb minőségű földeken és csak legszükségesebb mértékben valósulhat meg.
- A kiváló termőhelyi adottságokkal rendelkező termőföldek (szántó, szőlő, gyümölcsös ágban) művelési ágának megváltoztatását kerülni javasolt.
- A gyenge adottságú és/vagy környezetileg érzékeny mezőgazdasági területeken, a termőhelyi és a környezeti jellemzők alapján művelési ág (gyepesítés, erdősítés) vagy intenzitási fok (szántóföldi extenzifikáció) megváltoztatása javasolt.
- A megyében a meglévő homoki és sziki gyepek, valamint a lapterületek megőrzése, valamint a természetvédelmi célokat is integráló hasznosítása kiemelten fontos feladat.
- Az árvíz és belvíz által veszélyeztetett mezőgazdasági területeken figyelembe kell venni az árvizek akadálymentes levezetésének feltételeit, illetve a természet kultúrák belvízérzékenységét. Ennek megfelelően kell a művelési ágot, valamint a művelési módot megválasztani, illetve megváltoztatni.

A termőföld más célú hasznosításának példái Székesfehérváron

Kisfalud

Székesfehérvár az ország egyik iparilag fejlett városai közé tartozik. Székesfehérvár területigénye gyorsléptékű fejlődése miatt egyre nőtt. A város úgy döntött, hogy a növekvő lakosságszám befogadására tartalék lakóterületeket hoz létre külterületek belterületbe történő csatolásával. Főként a hétvégi házas területek funkcióváltásának szükségességét megvizsgálva Kisfalud átalakítása mellett döntöttek. A településrészen nem történt hosszú évek óta fejlesztés. Ezzel a megoldással a városi lakosság számára teremtődött meg a lehetőség, hogy saját tulajdonú házakat építsenek és kellemesebb zöldövezeti környezetben élhessenek. Az adott terület Székesfehérvár várostestétől viszonylag távol esik, az infrastruktúra kiépítettsége megoldott, de a korábban felsorolt pontok alapján egyértelműen látható, hogy ez a megoldás mindenképpen növeli a gépkocsi használatot. Az adott terület esetén termőföld más célú hasznosításának engedélyezését kellett kezdeményezni az eljáró hatóságnak.

1. ábra Kisfalud és Székesfehérvár

Bár a termőföld elsősorban mezőgazdasági és erdőgazdálkodási célt szolgál a földhivatal kérelemre engedélyezheti a termőföld más célú hasznosítást. Fontos hangsúlyozni, hogy a más célú hasznosítás engedélyezését kérő tulajdonos kérelmének a földhivatal nem köteles helyt adni, arról mérlegelési jogkörében hoz döntést. A sikeres kérelemben azt kell bemutatni, hogy a tervezett beruházás más termőföldnek nem minősülő ingatlanon nem valósítható meg, illetve hogy a beruházás megvalósításához közérdek fűződik. A fenti példa egy Székesfehérvár közigazgatása alá tartozó településrész bővítése.

Kőrösi utca

Székesfehérvár külterületi részén található a Kőrösi utca, ahol a különleges külterületen, régebbi nevén, zártkerti részen a tulajdonosok a rendelkezéssel ellentétben, engedély nélkül építkeztek, megépített lakóházak fennmaradásáról a helyi önkormányzat rendelkezik. Ennek a problémának a megoldására tanulmánytervet készítettek kikérve a az ott élőket.

„A kiskerteket a II. világháborút követő hazai urbanizációs folyamatok természetes termékének tekinthetjük. A belvárosban, a lakótelepeken lakók mind termelési, mind pihenési, szabadidő eltöltési célból igénylik e sajátos települési formát. A kiskert – amellet, hogy státuszszimbólumnak is tekinthető-, az ott lévő épület a lakás meghosszabbítását, bizonyos funkciók (elsősorban a tárolás, barkácsolás) biztosítását is lehetővé teszi- a kert pedig az aktív pihenés területe.” (Hübner, 2006)

Székesfehérvár ÉNY-i részén a Csóri út (8-as számú főközlekedési út) északi és déli térségében az utóbbi évtizedekben jelentős nagyságú családi házas, valamint kiskertes területek alakultak ki. A város 1994. évi általános rendezési terve a közigazgatási területre szóló munkarésze lehatárolta a kiskertek területét, azonban további sorsukat illetően javaslatokat nem adott. A 2004-ben jóváhagyott településszerkezeti és szabályozási terv ugyancsak kertes mezőgazdasági területbe sorolta a kiskertek területét, ahol egyidejűleg jellemző a mezőgazdasági kiskertművelés és a

rekreációs területhasználat szerepelt az előírásban. Fentiek mellett azonban a térség hosszabb távon kertvárosias lakóterület számára alkalmasnak történő minősítését lehetne elérni.

A jelenleg hatályos rendezési terv az 1997-es dokumentációból a Helyi Építési Szabályzatba az 5 %-os legnagyobb beépítettséget engedélyezte.

Egy tanulmány keretében feltárták a meglévő helyzetet:

- a területen az ingatlanok 14%-án már lakóépületek vannak és ezekben laknak.
- építési szándéka a válaszadók 57,6%-ának van, közülük 40%-ban kívánnak lakást építeni.
- a tervezett lakóépületet 80%-ban 40m² feletti legyen.
- a lakóterületté alakítás során a tulajdonosok 83,3%-ban részben vállalják az út- és közműépítés költségeit.

Az ismertett elemzés azt vetíti előre, hogy az igények a belterületbe csatolás szükségességét fogalmazzák meg. Az eredeti tervek szerinti mezőgazdasági jelleg megszűnik. Az önkormányzat az ott élőket azzal tudná segíteni, ha hozzájárulna a belterületbe csatoláshoz. Így érhető el, hogy a lakosságot nem éri olyan kár, amit a törvény következtében előírhatnának. Ugyanis az engedély nélküli épületeket lebontathatják, bírságot róhatnak ki, továbbá az ott élőknek lakásmegoldást kell keresniük.

További problémákat jelent Székesfehérvár külterületi részein, ahol a termőföld minősége jó, hogy sajnálatos módon olyan ipari létesítmények és bevásárló központok létesültek, amelyek helyigényük folytán igencsak hozzájárultak a termőterületek jelentős mértékű csökkenéséhez. Ennek a folyamatnak kellene gátat szabni. Bízva abban, hogy szigorúan betartják a termőföld védelmére hozott törvényi előírásokat, ez a remény teljesülni is fog.

IRODALOM

1. Andrews S.S., Karlen D.L. and Cambardella C.A. (2004): The soil management assesment framework: A quantitative soil quality evaluation method. Soil Science Society of America Journal 68:1945-1962
2. Cortesi, F.-Hepperle, E. (2011): Impacts of Megatrend on Soils. Core-Themes of Land Use Politics: Sustainability and Balance of Interests. VDF Hochschulverlag AG an der ETH Zürich
3. EC (2002): Toward a thematic strategy for soil protection, Communication from the comission to the council, the European Parliament, the economic and social comittee and the Committee of the region. Brussels, European Comission of the European Communities, COM (2002) 179 final.
4. Hough, R.L.; Towers, W.; Aalders, I.H., (2010): The risk of peat erosion from climate change: land management combinations: an assessment with bayesian belief networks., Human and Ecological Risk Assessment, 16, 962-976.
5. Hübner Máttyás (2006): Székesfehérvár, Kőrösi és Iszkai úti zártkertek területére készített tanulmányterv, Székesfehérvár.

6. Országos Településrendezési és Építési Követelmények (OTÉK)2009.
7. Schaffert, M (2011): GIS-basiertes Leerstandsmanagement für ländliche Wohngebäude
Core-Themes of Land Use Politics: Sustainability and Balance of Interests. VDF
Hochschulverlag AG an der ETH Zürich
8. Szabó Gy., (2010): Birtokrendezési ismeretek, TÁMOP jegyzet, „Településrendezés
agrárvonatkozásai” c. 6. modul. NymE GEO, Székesfehérvár .
9. A témához kapcsolódó hatályos törvények, előírások.
10. WCED(1987): Our common future (The Brundtland report). Oxford, World Comission on
Environment and Development.
11. Weber G. (2009): Versuch einer praxisnahen Ordnung empfohlener Bodenschutzinstrumente
dargestellt am Beispiel Österreichs. VDF Hochschulverlag AG an der ETH Zürich
12. 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

A szerzők elérési adatai

Dr. Pődör Andrea
Nyugat-Magyarországi Egyetem
Geoinformatikai Kar
8000 Székesfehérvár
Pirosalma u. 1-3.
Tel. +36 22 516 578
Email:pa@geo.info.hu
Honlap: www.geo.info.hu

Mizseiné Dr. Nyiri Judit
Nyugat-Magyarországi Egyetem
Geoinformatikai Kar
8000 Székesfehérvár
Pirosalma u. 1-3.
Tel. +36 22 516 529
Email:nyiri@geo.info.hu
Honlap: www.geo.info.hu

